

Nr 538.

Av herrar **Ljungqvist** och **Andersson** i *Gisselås*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 280, angående anslag till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1946/47 m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 280 angående anslag till Länsstyrelserna. Avlöningar för budgetåret 1946/47 m. m. har bl. a. föreslagits, att avdelningscheferna vid länsstyrelserna skulle erhålla placering i lönegraden A 34. Med anledning härav må följande framhållas.

Dessa befattningshavare uppbära för närvarande utöver lön i A 30 särskild avlöningsförstärkning med 3 500 kronor i Stockholms, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län, 1 500 kronor i Gotlands län och 2 500 kronor i övriga län.

I årets statsverksproposition (s. 20—21 i bilaga »Utgifter å driftbudgeten. För flera huvudtitlar gemensamma frågor») har avdelningschefernas löneplaceringsfråga upptagits till behandling. I anledning därav förklarade riksdagen i enlighet med statsutskottets hemställan i utlåtande nr 12, att dess slutliga ställningstagande i berörda ämnen uppskötes till prövningen av de särskilda anslagsfrågor, vilka påverkades av Kungl. Maj:ts förslag.

I egenskap av avdelningschefer å länsstyrelsen hava landssekreteraren och landskamreraren uppgifter, som blivit av allt mer maktpåliggande och omfattande art. Utvecklingen har medfört, att länsstyrelsen såsom lokalorgan för statsstyret fått en ständigt ökad arbetsbörda med uppgifter av växlande art och med krav på stor förtrogenhet såväl med gällande bestämmelser som med bygden och länets befolkning. På avdelningscheferna vilar ett stort ansvar, då dessa icke blott äro föredragande beträffande vissa ärendegrupper utan därjämte utöva den allmänna ledningen och chefsskapet i avseende å arbetet å sina avdelningar. Beaktas bör också, att i nära anslutning till länsstyrelsen arbete numera utföres — förutom av länsstyrelsens direkt anställda personal — även av åtskilliga specialbetonade myndigheter, såsom vägförvaltningen, länsarkitektkontoret, landsfogden och hela polisorganisationen m. m., vilket allt kräver viss medverkan även från avdelningschefernas sida. Det bör ock framhållas, att avdelningscheferna enligt 23 § landshövdinginstruktionen inträda såsom ställföreträdare i landshövdingens ställe, då landshövdingen är hind-

rad att utöva beslutanderätten i ärenden, som skola föredragas för landshövdingen.

Efter det att de sakkunniga avgivit sitt betänkande, hava vissa organisationsförändringar vidtagits i fråga om avdelningschefernas ställning. För landssekreterarnas del har sålunda tillkommit, bland annat, civilförsvarsavdelningar med civilförsvarsdirektörer såsom föreståndare. Vid avgörande av ärenden från dessa avdelningar intaga landssekreterarna en mellanställning mellan landshövdingen och den föredragande civilförsvarsdirektören och äro sålunda städse, jämte landshövdingen och civilförsvarsdirektören, eller, i landshövdingens frånvaro, jämte civilförsvarsdirektören, beslutande, i sistberörda fall med avgöranderätt vid skiljaktiga meningar. Beträffande vägärendena har landssekreteraren efter att tidigare hava varit föredragande numera intagit samma ställning, som nyss angivits beträffande civilförsvarsärendena.

Vad beträffar landskamrerarna hänvisas, bland annat, till 1943 års taxeringsreform, innebärande inrättande av särskilda taxeringsavdelningar å landskontoren ävensom landskamrerarnas inträde såsom ordförande i prövningsnämnderna; till 1943 års omsättningsskattereform, varigenom bestyret med påförande av omsättningsskatt avlyftades från taxeringsorganen och lades å landskontoren med landskamreraren såsom beslutande; till inrättandet av folkbokföringsavdelningarna samt till med den nya uppboordsordningen sammanhängande arbetsuppgifter, varav främst avgörandet av frågor rörande jämkning av preliminärt påförd skatt.

En allsidig kännedom om samtliga de å avdelningen förekommande ärendegrupperna fordras av avdelningscheferna och ställer stora krav på deras omdöme och skicklighet. Ur rekryteringssynpunkt är det på grund härav av synnerlig vikt att avlöningsförmånerna utmätas så, att verkligt kvalificerade krafter lockas till landsstatsbanan och kvarbli därstädes.

I detta sammanhang må ock framhållas, hurusom i ett nyligen avgivet sakkunnigbetänkande angående rationalisering av länsstyrelsernas arbets sätt m. m. påpekats, att, i jämförelse med departementsorganisationen, avdelningscheferna vid länsstyrelserna för arbetets rationella bedrivande i viss mån borde fungera såsom expeditiionschefer.

Huru avlönings- och pensionsförmånerna ställa sig för befattningshavare i lönegraderna A 30 med avlöningsförstärkning å 2 500 kronor och A 34, i båda fallen räknat å F-ort och i högsta löneklassen, samt B 2 — allt utan rörligt tillägg och kristillägg samt vid årets riksdag beslutad avlöningsförbättring — framgår av följande sammanställning.

	A 30: 33 + 2 500 kr.	A 34: 37	B 2
Bruttolön	15 325	14 865	16 000
Tjänstepensionsunderlag	8 016	8 736	8 820
Nettolön	14 440	13 845	14 968

Det framlagda förslaget innebär således, att nettolönen minskas med 595 kronor, men att tjänstepensionen höjes med 720 kronor. Löneminskningen är realiter således större än vad de sakkunniga angivit.

Utöver denna löneminskning uppkommer för blivande avdelningschefer en avsevärd försämring i löneläget jämfört med nuvarande förhållanden. Vid befordran till avdelningschef har nämligen vederbörande hittills kunnat tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring för uppflyttning i löneklass och på grund härav uppnått slutlön efter mycket kort tid. Enligt det framlagda förslaget kan avdelningschef först efter nio års tjänstgöring erhålla slutlön. Under de första 9 åren som avdelningschef skulle av nu anförda skäl löneminskningen utgöra sammanlagt omkring 11 000 kronor vid jämförelse med befattningshavare, som enligt gällande bestämmelser finge tillgodoräkna 6 år vid befordran till avdelningschef.

En placering av avdelningscheferna i lönegrad A 34 bör icke ifrågakomma med hänsyn till dessa befattningshavares allmänna tjänsteuppgifter och därtill att en sådan löne reglering skulle över lag innebära icke en förbättring utan tvärtom en försämring av deras löneförmåner, vilken ingalunda kan anses kompenseras av den något ökade pensionen. En lägre placering än divisionsordförande i hovrätt bör icke ifrågakomma. Det är i detta sammanhang att märka, att tjänsteförtecknings sakkunniga i sitt betänkande (S. O. U. 1942: 30) uttryckligen uttalat, att det vid en avveckling av avlöningsförstärkningen genom ny lönegrads placering ej kunde ifrågakomma, att avdelningscheferna vid länsstyrelserna skulle sättas i sämre ställning än divisionsordförandena. Spörsmålet kan ej betraktas enbart som en evalveringsfråga. Ur alla synpunkter är det fullt skäligt, att avdelningscheferna placeras i samma lönegrad som härads hövdingarna eller således i lönegraden B 2. Till avdelningscheferna vid länsstyrelserna i Stockholm, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län, vilka genom en sådan placering skulle få vidkännas minskning i löneförmånerna, bör avlöningsförstärkning utgå med förslagsvis 2 000 kr., vilket belopp skulle uppväga den löneminskning, som eljest inträffar för dessa.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställes,

att avdelningscheferna vid länsstyrelserna från den 1 juli 1946 placeras i lönegraden B 2 samt att avdelningscheferna i ovannämnda tre län därutöver tillerkännas avlöningsförstärkning med 2 000 kr., samt

att riksdagen måtte anvisa därför erforderliga medel.

Stockholm den 25 maj 1946.

G. Ljungqvist.

Andr. Andersson,
Gisselås.